

พื้นที่เกษตรกรรมรวม 1.27 ล้านไร่

GPP ณ ราคาปัจจุบัน 44,862 ล้านบาท (ปี 2565)
 จำนวนประชากร 447,661 คน 173,506ครัวเรือน
 เป็นภาคการเกษตร 68,468 ครัวเรือน
 มีแรงงานภาคเกษตรกร 71,011 คน
 ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 7,230.07 ล้าน ลบ.ม.
 ปริมาณน้ำฝน รวม 1,035.97 มม. (1ม.ค. - 27 พ.ย 67)

สินค้าเด่น/GI

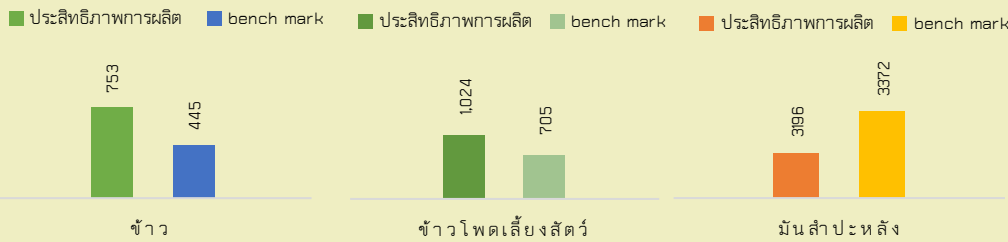
สลิดิบคู่สลิดัว
 ผิวบาง ตาดีน เนื้อหนานุ่ม
 สีเหมือนน้ำผึ้ง รสชาติ
 หวานหอม
 ฉ่ำน้ำ
 ไม่ระคายเคือง

ทุเรียนพันธุ์หลงลับแล
 มีสีเนื้อเหลืองจัด เนื้อแห้ง
 ละเอียดเหนียว มีกลิ่นอ่อน
 รสชาติหวานมัน เมล็ดลิบเล็ก

ทุเรียนพันธุ์หลงลับแล

มีเนื้อสีเหลืองเข้ม เนื้อละเอียด
 เนียน เหนียวแห้ง รสชาติหวานมัน
 กลิ่นอ่อน เนื้อเยื่อ เส้นใยน้อย
 ไม่นิ่มเร็ว เมล็ดลิบเล็ก

ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช (กก./ไร่)

อุตรดิตถ์

Info graphic

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ปริมาณสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน

- เกษตรอินทรีย์**
- ข้าว พื้นที่ 307.75 ไร่ 48แปลง เกษตรกร 35 ราย
- พืช ผ่านการรับรองแล้ว พื้นที่ 6.75 ไร่ 3แปลง เกษตรกร 3 ราย

GAP

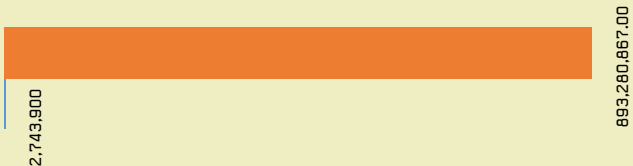
- พืช เกษตรกร 2,189 ราย พื้นที่ 15,685 ไร่
- ข้าว พื้นที่ 75 ไร่ 15 แปลง เกษตรกร 12 ราย
- ประมง เกษตรกร 207 ราย พื้นที่ 329.12 ไร่
- ปศุสัตว์ 187 ฟาร์ม

ภัยพิบัติด้านเกษตร

สถานการณ์อุทกภัย

- สถานการณ์ภัยพิบัติด้านเกษตร ในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568) ดังนี้
- อำเภอตรอน อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 94 ราย พื้นที่ประสบภัย 1,373 ไร่
 - อำเภอพิชัย อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 337 ราย พื้นที่ประสบภัย 2,198.25 ไร่
 - อำเภอท่าเสา อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 114 ราย พื้นที่ประสบภัย 217.3 ไร่
 - อำเภอทองแสนขัน อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 797 ราย พื้นที่ประสบภัย 5,545 ไร่
 - อำเภอโนนป่าสัก อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเสียหาย 201 ราย พื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 859 ไร่
 - อำเภอท่าปลา อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเสียหาย 3 ราย พื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 2.5 ไร่
 - อำเภอลับแล อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเสียหาย 62 ราย พื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 730.5 ไร่
 - อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อุทกภัย ด้านพืช เกษตรกรได้รับความเสียหาย 14 ราย พื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 86.5 ไร่

งบ Function งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ปี 68 มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาการเกษตร รวม 896,093,067 บาท

งบ Function มีภารกิจสำคัญ คือ

- ด้านพืช** : การพัฒนาการเกษตรแบบครบวงจร พัฒนาศักยภาพเกษตรกร ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
- ด้านประมง** : การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ การพัฒนาแปลงเรียนรู้ด้านประมง การสนับสนุนและส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการประมง
- กลุ่ม/สหกรณ์** :
 - จำนวนสหกรณ์ในจังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 86 แห่ง แบ่งออกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 75 แห่ง และสหกรณ์นอกภาคการเกษตรจำนวน 11 แห่ง ระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์ ชั้น 1 จำนวน 17 แห่ง ชั้น 2 จำนวน 21 แห่ง ชั้น 3 จำนวน 48 แห่ง
 - ปริมาณธุรกิจสะสม เดือนกันยายน 2567 - มกราคม 2568 รวมทั้งสิ้น 32,503,784,969.20 บาท จำแนกเป็น ปริมาณธุรกิจสหกรณ์ จำนวน 32,391,982,570.31 บาท และปริมาณธุรกิจกลุ่มเกษตรกร จำนวน 111,802,398.89 บาท
- ด้านชลประทาน** : ปรับปรุงระบบชลประทาน จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำ

งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีภารกิจสำคัญ คือ

- ด้านพืช** : การพัฒนาการเกษตรแบบครบวงจร ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน การประยุกต์ใช้นวัตกรรมเกษตรเพื่อยกระดับการผลิต (มะม่วงหิมพานต์, ทุเรียน, ไข่)
- ด้านประมง** : การทำอาหารเลี้ยงสัตว์น้ำในเชิงพาณิชย์
- ด้านปศุสัตว์** : ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการแปรรูปในพื้นที่เมือง
- ด้านชลประทาน** : ซ่อมแซม ปรับปรุง บำรุงรักษา จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การพัฒนาแหล่งน้ำ

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรดิตถ์

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 จังหวัดอุดรดิตถ์มีพื้นที่ 7,838.59 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,899,120 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 1,270,425 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.93% ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่นาข้าว 632,262 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 49.77% พืชไร่ 358,182 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.19% สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น 142,250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.20% สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ 7,785 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.61% และพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่น ๆ 129,946 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.23% โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน 103,534 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.13 และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน(สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 122 สถานี) 242,110 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.02 และมีพื้นที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน 393,918 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.94

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 6,757.15 ล้าน ลบ.ม.

- ปริมาณน้ำกักเก็บ 6,757.15 ล้าน ลบ.ม.

- ปริมาณน้ำใช้การ 3,899.98 ล้าน ลบ.ม.

(เขื่อนสิริกิติ์ อ่างเก็บน้ำคลองตรอน อ่างเก็บน้ำห้วยแม่เฉย อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก)

(ข้อมูล ณ วันที่ 13 มีนาคม 2568)

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม

- ปี 2567 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 – 2 พฤศจิกายน 2567 ปริมาณน้ำฝน รวม 1,035.97 มม.

- ปี 2567/2568 ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2567 – 13 มีนาคม 2568 ปริมาณน้ำฝน

รวม 9.76 มม.

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 3 ด้าน

- อุปโภคบริโภค 20.23 ล้าน ลบ.ม. (ข้อมูลจาก ปภ.)

- ระบบนิเวศน์.....-..... ลบ.ม. (ในเขตพื้นที่ชลประทาน)

- เกษตรกรรม.....30.12ล้าน ลบ.ม. (ในเขตพื้นที่ชลประทาน)

- เกษตรกรรม.....-.....ล้าน ลบ.ม. นอกเขตชลประทาน (สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 88 สถานี)

- อุตสาหกรรม.....-.....ลบ.ม.

(แผนการจัดสรรน้ำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง 2567/68)

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

ชนิดพืช	พื้นที่เหมาะสม (ไร่)	พื้นที่ไม่เหมาะสม (ไร่)	รวมพื้นที่ (ไร่)
ข้าว	649,487	52,954	702,441
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	120,239	23,311	143,550
อ้อยโรงงาน	149,002	30,153	179,155
มันสำปะหลัง	52,749	2,544	55,293

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) ณ ราคาปัจจุบัน มีมูลค่า 44,862 ล้านบาท (ปี 2565) ประกอบด้วย ภาคการเกษตร มูลค่า 14,472 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.25 และภาคนอกเกษตร มูลค่า 30,490 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 67.75 จำนวนประชากร 447,661 คน 173,506 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 68,468 ครัวเรือน และเป็น แรงงานภาคเกษตรกร 71,011 คน รายได้เฉลี่ย 103,567 บาท/คน/ปี

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปีการผลิต 2567/2568

ชนิดพืช	ปี 2567 และ ปี 2568						
	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ผลผลิต(ตัน)	ราคาประมาณการเฉลี่ย กก. ละ (บาท)	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าวนาปี 67/68 (รอบที่ 1)	47,532	623,690.00	620,192.75	727.00	451,109.44	10.00	4,511.09
ข้าวนาปรัง 67/68 (รอบที่ 2)	21,111	326,000.00	326,000.00	753.00	245,329.08	7.50	1,839.97
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 67/68 (รุ่น 1)	10,120	115,159.00	114,652.00	1,119.00	128,351.15	6.50	834.28
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 67/68 (รุ่น 2)	2,613	21,535.00	21,535.00	1,024.00	22,059.58	6.60	145.59
มันสำปะหลังโรงงาน 67/68	3,781	49,567.50	42,643.50	3,196.00	136,306.75	1.70	231.72
อ้อยโรงงาน 67/68	1,977	57,778.00	57,737.00	11,171.00	644,995.00	1.16	748.19
หอมแดง 67/68	436	2,292.00	2,292.00	3,737.00	8,564.15	7.00	59.95
กระเทียม 67/68	104	164.00	164.00	839.00	137.56	35.00	4.81
หอมแบ่ง 67/68	241	3,592.00	3,592.00	2,728.00	9,798.25	10.00	97.98
มะยงชิด 68	572	2,159.25	2,127.00	945.00	2,009.22	80.00	160.74
ลำไย 67	735	2,339.00	2,210.00	219.00	483.99	20.00	9.68
ทุเรียนหมอนทอง 68	4,839	43,333.50	32,402.00	980.00	31,749.94	150.00	4,762.49
ทุเรียนหลงลับแล 68	498	2,980.00	2,491.00	484.00	1,206.72	350.00	422.35
ทุเรียนหลินลับแล 68	262	704.00	490.00	392.00	191.99	450.00	86.40
ทุเรียนพื้นเมือง 68	948	10,422.00	8,977.00	743.00	6,670.01	55.00	366.85
มะม่วงน้ำดอกไม้ 68	271	1,161.00	1,111.00	720.00	799.95	20.00	16.00
มะม่วงโชคอนันต์ 68	1,914	6,898.50	6,555.00	1,130.00	7,404.23	5.00	37.02
มะม่วงเขียวเสวย 68	278	857.00	689.00	954.00	657.50	20.00	13.15
ลองกอง 67	6,518	35,152.00	30,010.00	898.00	26,953.30	15.00	404.30
กลางสาด 67	5,369	8,135.00	8,099.00	517.00	4,195.00	15.00	62.93
มะขาม 68	1,899	18,539.00	17,690.50	512.00	9,059.39	80.00	724.75
มะม่วงหิมพานต์ 67	3,875	38,872.00	32,502.00	295.00	9,588.09	40.00	383.52
สับปะรด 68	873	12,316.00	11,031.00	2,807.00	30,961.94	13.00	402.51
ยางพารา 67	1,813	27,477.00	19,766.00	166.00	3,281.16	39.00	127.97
ปาล์มน้ำมัน 67	164	3,767.00	3,268.00	463.00	1,513.08	8.00	12.10
รวม	118,743	1,414,890	1,368,227	37,519	1,781,863		16,466.35

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เมษายน 2568)

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่
ด้านปศุสัตว์

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลการผลิต		ราคาเฉลี่ย บาท/หน่วย	มูลค่าผลผลิต	หมายเหตุ
			จำนวน	หน่วยนับ			
ไก่ไข่	36	2,400,000	730,000,000	ฟอง	3.40	2.482 ล้านบาท	3.40บาท/ฟอง
ไก่เนื้อ	37	573,000	2,292,000 ตัว	ตัว	84	192,528,000	42 บาท/กิโลกรัม
สุกร	1,041	185,329	129,730	ตัว	88	1,141 ล้านบาท	88 บาท/กิโลกรัม
โค	3,205	42,155	12,646	ตัว	78.50	347,448,850	78.50 บาท/กิโลกรัม
กระบือ	1,867	24,219	24,219	ตัว	74.83	1812307.77	74.83 บาท/กิโลกรัม
ไก่พื้นเมือง	22,451	866,412	866,412	ตัว	90	77,977,080	90 บาท/กิโลกรัม
เป็ดไล่ทุ่ง	14	82,500	82,500	ฟอง	4.30	354,750	4.30 บาท/ฟอง
แพะ	74	2,241	2,241	ตัว	110	246,510	110 บาท/กิโลกรัม
แกะ	9	171	171	ตัว	110	18,810	110 บาท/กิโลกรัม

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรดิตถ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เมษายน 2568)

ด้านประมง

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนฟาร์ม (ฟาร์ม)	จำนวน หน่วยเลี้ยง	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	กำลังผลิตต่อปี (ตัน)
ปลากด	266	266	7	1,296	752.55
ปลากระเมตน้ำจืด	43	43	11.11	59	1.85
ปลาจีน	50	50	17.57	77	1.23
ปลาช่อน	112	116	27.28	145	1.56
ปลาดุก	1,554	1,560	650	2,299	491.52
ปลาตะเพียน	3,170	3,185	1,301.82	4,058	184.71
ปลาทับทิม/นิลแดง	362	361	318.20	3,230	3,088.14
ปลาเทโพ	7	7	6.38	10	0.56
ปลานวลจันทร์เทศ	151	151	28.89	197	0.76
ปลานิล	5,836	5,308	3,174.00	8,383	3,974.74
ปลาไน	558	601	129.97	866	0.80
ปลาบึก	45	45	24.53	51	1.98
ปลายี่สก	395	394	121	579	1
ปลาแรด	72	72	26.14	119	1.17
ปลาสลิค	30	30	11.89	54	0.54
ปลาสร้อย	427	426	69.09	721	62.23
ปลาหมอ	107	109	98	166	24
กบ	5	5	3.00	50	3.30
ปลาน้ำจืดอื่นๆ	17	17	12.70	40	1.17
ผลรวม			6,038.92	22,400.00	8,594.25

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุดรดิตถ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เมษายน 2568)

1.6 สินค้าสำคัญของจังหวัด

จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้รับการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน 3 สินค้า ได้แก่

(1) ทุเรียนหลงลับแล ลักษณะเด่นเป็นทุเรียนที่มีผลทรงกลม หรือกลมรีขนาดเล็ก เนื้อมาก สีเหลืองเข้ม เนื้อแห้ง ละเอียดเหนียว มีกลิ่นอ่อน รสชาติหวานมัน เมล็ดลีบเล็ก (พื้นที่อำเภอเมืองอุตรดิตถ์, อำเภอลับแล, อำเภอท่าปลา) ขึ้นทะเบียน GI จำนวน 127 ราย

(2) ทุเรียนหลินลับแล ลักษณะเด่นเป็นทุเรียนที่มีผลทรงกระบอก เปลือกบาง เนื้อสีเหลืองเข้ม เนื้อละเอียด เหนียวแห้ง รสชาติหวานมัน กลิ่นอ่อน เนื้อมากเส้นใยน้อย เก็บไว้ได้นานโดยไม่แฉะ มีเมล็ดลีบเล็ก (พื้นที่อำเภอเมืองอุตรดิตถ์, อำเภอลับแล, อำเภอท่าปลา) ขึ้นทะเบียน GI จำนวน 30 ราย

(3) สับปะรดห้วยมุ่น ลักษณะเด่น เป็นสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย ขนาดผลรูปทรงกลม ผิวบาง ตาตั้ง สีเนื้อ สีเหมือน น้ำผึ้ง รสชาติหวานฉ่ำ หอม ไม่กั้ดลิ้น (พื้นที่ปลูกอำเภอน้ำปาด) ขึ้นทะเบียน GI จำนวน 71 ราย

1.7 สินค้า OTOP เด่น จำนวน 6 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่

(1) ผลิตภัณฑ์ทุเรียน และทุเรียนแปรรูป รายชื่อผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดังนี้

1) สวนสุขเกษม (นายชัยลักษณ์ สุขเกษม)

ที่อยู่ 108/2 ต.ฝายหลวง อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 086-211-2900

ผลิตภัณฑ์ ทุเรียนหมอนทอง หลง-หลินลับแล

2) วิสาหกิจชุมชนรักษ์ลับแล (นางสุริยาภรณ์ สุขเจริญ)

ที่อยู่ 85 ต.แม่พูล อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 081-168-0339

ผลิตภัณฑ์ ทุเรียนกวน ทุเรียนหมอนทอง หลง-หลินลับแล

3) สภากรู๊ป (นายสมคิด สอนถา)

ที่อยู่ 5/1 ต.ฝายหลวง อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ ผลิตภัณฑ์ โทรศัพท์ 080-507-7505

ผลิตภัณฑ์ ทุเรียนกวน ทุเรียนหมอนทอง หลง-หลินลับแล

4) กลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียนเมืองลับแล (นายชยพล รังสฤษฏ์นิธิกุล)

ที่อยู่ 111 หมู่ที่ 10 ต.แม่พูล อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 089-565-3885

ผลิตภัณฑ์ ทุเรียนหมอนทอง หลง-หลินลับแล

5) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรและไม้ผล (สวนใจใหญ่) (นางประนอม ใจใหญ่)

ที่อยู่ 18/1 หมู่ที่ 5 ต.แม่พูล อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 081-042-1410

ผลิตภัณฑ์ ทุเรียนทอด ทุเรียนหมอนทอง หลง-หลินลับแล

(2) ผลิตภัณฑ์สับปะรด และสับปะรดแปรรูป รายชื่อผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดังนี้

1) กลุ่มผู้ปลูกสับปะรด GAP บ้านธรรมวงศ์ (นางบัวผัน มูลเงิน)

ที่อยู่ 110/46 หมู่ที่ 6 ต.ห้วยมุ่น อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 082-010-5494

ผลิตภัณฑ์ สับปะรดห้วยมุ่น

2) กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร บ้านธรรมวงศ์ (นางกิ่งทอง ทิมา)

ที่อยู่ 110/22 หมู่ที่ 6 ต.ห้วยมุ่น อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 082-010-5494

ผลิตภัณฑ์ สับปะรดกวน คุกกี้สับปะรด

- (3) ผลิตภัณฑ์จากเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ รายชื่อผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดังนี้
- 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไเก้ต้อย (นางวันทนา ผ่านคำ)
ที่อยู่ 86 หมู่ที่ 3 ต.หาดล้า อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 089-960-1388
ผลิตภัณฑ์ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ (หลากหลาย เช่น ต้มยำ อบเกลือ ปาปริก้า สหรัย)
 - 2) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกะเทาะเมล็ดมะม่วงหิมพานต์บ้านกิวเคียน (นางพิสมัย ทารโสภา)
ที่อยู่ 75/1 หมู่ที่ 12 ต.จริม อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 061-314-2764
ผลิตภัณฑ์ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ (หลากหลาย เช่น ต้มยำ อบเกลือ ปาปริก้า สหรัย)
 - 3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ต.ท่าปลา (นางนิภาพร บุญประเสริฐ)
ที่อยู่ 5 หมู่ที่ 12 ต.ท่าปลา อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 098-784-7669
ผลิตภัณฑ์ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ (อบเกลือ ดิบ ทอดแล้วอบ)
- (4) ผลิตภัณฑ์มะขามแปรรูป รายชื่อผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดังนี้
- 1) กลุ่มผลไม้แปรรูปบ้านเสี้ยว หมู่ที่ 1 (นางกมลรัตน์ ท้าวน้อย)
ที่อยู่ 128 หมู่ที่ 1 ต.บ้านเสี้ยว อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 084-577-8583
ผลิตภัณฑ์ มะขามไร่เมล็ด มะขามสามรส มะขามคลุกบ๊วย พายมะขาม
 - 2) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเสี้ยว (นางพัชรี ศรีคำ)
ที่อยู่ 165 หมู่ที่ 1 ต.บ้านเสี้ยว อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 081-835-5249
ผลิตภัณฑ์ มะขามไร่เมล็ด มะขามสามรส มะขามคลุกบ๊วย
- (5) ผลิตภัณฑ์ผ้าทออุตรดิตถ์ รายชื่อผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดังนี้
- 1) กลุ่มผ้าทอบ้านน้ำอ่าง (นางจิรนนท์ มูลน้ำอ่าง)
ที่อยู่ 3/27 หมู่ที่ 7 ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 086-971-6422
ผลิตภัณฑ์ ผ้าขึ้นตีนจกลายโบราณ/ลายประยุกต์/ลายพระราชทาน
 - 2) คุณหญิงผ้าทอน้ำอ่าง (นางสาวศิรินทิพย์ วงศ์หมุด)
ที่อยู่ 134 หมู่ที่ 2 ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 088-916-5590
ผลิตภัณฑ์ ผ้าขึ้นตีนจกลายโบราณ/ลายประยุกต์/ลายพระราชทาน
 - 3) คุณโด่งผ้าทอน้ำอ่าง (นายวิศพล สีเทียม)
ที่อยู่ 1/2 หมู่ที่ 2 ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 097-949-4719
ผลิตภัณฑ์ ผ้าขึ้นตีนจกลายโบราณ/ลายประยุกต์/ลายพระราชทาน
 - 4) กลุ่มทอผ้าบ้านคุ้ม (นายจงจรรยา มะโนคำ)
ที่อยู่ 31 หมู่ที่ 4 ต.ชัยจุมพล อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 087-198-7353
ผลิตภัณฑ์ ผ้าขึ้นตีนจกลายโบราณลับแล
 - 5) กลุ่มทอผ้าบ้านกกตอง (นางวิเชียร แหมมยินดี)
ที่อยู่ 100 หมู่ที่ 3 ต.ปากท่า อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 081-532-2459
ผลิตภัณฑ์ ผ้าขึ้นตีนจกลายอัตลักษณ์ของอำเภอ (ข้าวพันก้อน/พุ่มเงินพุ่มทอง/อิน้อย/ขอบ้าน/
ดอกแก้ว/ดอกกุหลาบ/ดอกจัน/ดาวกระจาย/พญานาค/ดาวล้อมเดือน) เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากผ้าขึ้น

6) กลุ่มอาชีพทอผ้าบ้านนาขุม (นางสมศรี อินอ่อน)

ที่อยู่ 13/1 ต.นาขุม อ.บ้านโคก จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 086-203-8622

ผลิตภัณฑ์ ผ้ามัดหมี่ (หลายลาย เช่น ลายพระราชทาน ลายดอกประดู่)

7) กลุ่มทอผ้าบ้านท่าโพธิ์ (นางลำบอง หลวงมั่ง)

ที่อยู่ 96/2 ต.เด่นเหล็ก อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 085-271-0874

ผลิตภัณฑ์ ผ้าขึ้นดินจกลายน้ำไหล (น้ำไหล/น้ำไหลสนคู่/น้ำไหลยอดสนเดี่ยว) ผ้าทอลายชั้น

ผ้าล่อ (ล่อลายธรรมดา/ล่อลายช้าง/ล่อจกประยุกต์/ล่อลายไทย/ล่อลายโบราณ)

8) กลุ่มงานอนุรักษ์และพัฒนาผ้าจกอุตรดิตถ์ (นางนัฐดา ดุลยธรรมสถิต)

ที่อยู่ 1/7 ต.ท่าอิฐ อ.เมืองอุตรดิตถ์ จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 082-410-5202

ผลิตภัณฑ์ ผ้าขึ้นดินจกลายน้ำไหล

(6) ผลิตภัณฑ์จากแร่เหล็กน้ำพี้ รายชื่อผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดังนี้

1) พรวิษณุ (นางลัชชิตา คลองฝักแว่น)

ที่อยู่ 52/1 ต.วังกะพี้ อ.เมืองอุตรดิตถ์ จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 086-119-5225

ผลิตภัณฑ์ องค์พระ องค์เทพแร่เหล็กน้ำพี้/ มีดดาบเหล็กน้ำพี้/ พระผงแร่เหล็กน้ำพี้

2) ผลิตภัณฑ์ดาบเหล็กน้ำพี้แร่เหล็กน้ำพี้ร้านกำนันแก้ว ต้นดั่ง (นายแก้ว ต้นดั่ง)

ที่อยู่ 51/3 ต.น้ำพี้ อ.ทองแสนขัน จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 087-805-1971

ผลิตภัณฑ์ สร้อยประคำแร่เหล็กน้ำพี้/ มีดดาบเหล็กน้ำพี้/ พวงกุญแจเหล็กน้ำพี้/ พระผงแร่เหล็กน้ำพี้/ พระหล่อแร่เหล็กน้ำพี้

3) กลุ่มพวงกุญแจไหล่น้ำพี้-เหล็กน้ำพี้ (นางสาววิมาพร วิรัชกุล)

ที่อยู่ 105 หมู่ที่ 6 ต.ทุ่งยั้ง อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 082-112-5394

ผลิตภัณฑ์ พวงกุญแจไหล่น้ำพี้-เหล็กน้ำพี้/ ข้อมือเชือกเทียนถักแร่เหล็กน้ำพี้/ กำไลข้อมือมงคลแร่เหล็กน้ำพี้แร่ไหล่น้ำพี้

4) กลุ่มผลิตภัณฑ์จากแร่เหล็กน้ำพี้ (นางณัฐจรินทร์ สุขวุฒิไชย)

ที่อยู่ 27/1 หมู่ที่ 9 ต.น้ำพี้ อ.ทองแสนขัน จ.อุตรดิตถ์ โทรศัพท์ 085-736-6962

ผลิตภัณฑ์ ดาบเหล็กน้ำพี้/ พระหล่อแร่เหล็กน้ำพี้/ สร้อยประคำใส่พระ/ มีดดาบเหล็กน้ำพี้

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จำนวน 28 หมู่บ้าน ได้แก่

อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จำนวน ๓ ชุมชน ได้แก่ บ้านปากฝาง ม.๑๒ ต.จี้วังงาม, บ้านพระฝาง ม.๓ ต.ผาจุก และบ้านปางต้นผึ้ง ม.๑๐ ต.บ้านดำนานาขาม

อำเภอตรอน จำนวน ๔ ชุมชน ได้แก่ บ้านไชยมงคล ม.๗ ต.น้ำอ่าง, บ้านหาดสองแคว ม.๒ ต.หาดสองแคว, บ้านแก่ง ม.๒ ต.บ้านแก่ง และบ้านใหม่โพธิ์เย็น ม.๖ ต.วังแดง

อำเภอท่าปลา จำนวน ๕ ชุมชน ได้แก่ บ้านท่าเรือ ม.๔ ต.ท่าปลา, บ้านกิวเคียน ม.๑๒ ต.จริม, บ้านทรายงาม ม.๑๐ ต.น้ำหมัน, บ้านห้วยดำ ม.๔ ต.นางพญา และบ้านร่วมใจ ม.๓ ต.ร่วมจิต

อำเภอน้ำปาด จำนวน ๓ ชุมชน ได้แก่ บ้านฝาย ม.๑ ต.บ้านฝาย, บ้านนาควาง ม.๓ ต.บ้านฝาย และบ้านหนองแห้ว ม.๖ ต.บ้านฝาย

อำเภอปากท่า จำนวน ๓ ชุมชน ได้แก่ บ้านเสี้ยว ม.๑ ต.บ้านเสี้ยว, บ้านหัวทุ่ง ม.๓ ต.บ้านเสี้ยว และ บ้านใหม่พัฒนา ม.๖ ต.บ้านเสี้ยว

อำเภอบ้านโคก จำนวน ๒ ชุมชน ได้แก่ บ้านนาขุม ม.๑ ต.นาขุม และบ้านโคกโน ม.๖ ต.บ้านโคก

อำเภอพิชัย จำนวน ๓ ชุมชน ได้แก่ บ้านห้วยคา ม.๙ ต.ในเมือง, บ้านกองโค ม.๓ ต.คอรุ่ม และบ้านไร่อ้อย ม.๖ ต.ไร่อ้อย

อำเภอลับแล จำนวน ๓ ชุมชน ได้แก่ บ้านต้นม่วง ม.๖ ต.ฝายหลวง, บ้านคุ่ม ม.๔ ต.ชัยภูมิพล และ บ้านนอกด่าน ม.๔ ต.แม่พูล

อำเภอทองแสนขัน จำนวน ๒ ชุมชน ได้แก่ บ้านน้ำพี ม.๙ ต.น้ำพี และบ้านบ่อทอง ม.๒ ต.แสนขัน

1.9 สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดอุตรดิตถ์

1) จำนวนสหกรณ์ในจังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 86 แห่ง แบ่งออกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 75 แห่ง และสหกรณ์นอกภาคเกษตรจำนวน 11 แห่ง

2) การจัดระดับชั้นความเข้มแข็งของสหกรณ์ ณ วันที่ 28 มกราคม 2568

ที่	ประเภท	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	รวม
	ภาคการเกษตร	9	20	46	75
1	สหกรณ์การเกษตร	9	18	44	71
2	สหกรณ์นิคม	0	2	1	3
3	สหกรณ์ประมง	0	0	1	1
	นอกภาคการเกษตร	8	1	2	11
4	สหกรณ์ออมทรัพย์	8	0	0	8
5	สหกรณ์ร้านค้า	0	0	0	0
6	สหกรณ์บริการ	0	1	2	3
7	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	0	0	0	0
	รวม	17	21	48	86
	ร้อยละ	19.77	24.42	55.81	100.00

3) จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนทั้งสิ้น 55 แห่ง

4) การจัดระดับชั้นความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร ณ วันที่ 28 มกราคม 2568

ที่	ประเภท	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	รวม
1	ทำนา	1	24	18	43
2	ทำสวน	0	2	4	6
3	ทำไร่	0	1	3	4
4	เลี้ยงสัตว์	0	1	1	2
	รวม	1	28	26	55
	ร้อยละ	1.82	50.91	47.27	100.00

5) ปริมาณธุรกิจสะสม เดือนกันยายน 2567 – มกราคม 2568 รวมทั้งสิ้น 32,503,784,969.20 บาท
 จำแนกเป็น ปริมาณธุรกิจสหกรณ์ จำนวน 32,391,982,570.31 บาท และปริมาณธุรกิจกลุ่มเกษตรกร จำนวน
 111,802,398.89 บาท

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

จังหวัดอุดรดิตถ์มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งหมด จำนวน 4,899,120 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร จำนวน
 1,270,425 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.93 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยเป็นพื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ จำนวน 314.50 ไร่ คิดเป็น
 ร้อยละ 0.02% พื้นที่การทำเกษตรปลอดภัย จำนวน 15,685 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.23% และพื้นที่ทำการเกษตร PGS
 จำนวน 92 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.007% รวมทั้งหมด 15,999.5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.26% รายละเอียดดังนี้

2.1.1 ข้าวอินทรีย์ พื้นที่ 307.75 ไร่ 48 แปลง เกษตรกร 35 ราย แบ่งเป็น

(1) ข้าวอินทรีย์แบบรายเดี่ยว พื้นที่ 41.5 ไร่ 8 แปลง เกษตรกร 4 ราย ได้รับการรับรองแล้ว

พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง	ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	แหล่งจำหน่าย
อำเภอเมืองอุดรดิตถ์	3	4	21.5	10.75	จำหน่ายเอง/สหกรณ์การเกษตร
อำเภอพิชัย	1	2	20	10.00	จำหน่ายเอง/สหกรณ์การเกษตร
รวม	4	6	41.5	20.75	

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘)

(2) ข้าวอินทรีย์แบบกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม พื้นที่ 266.25 ไร่ 40 แปลง เกษตรกร 31 ราย ได้รับการรับรองแล้ว

พื้นที่ดำเนินงาน	กลุ่มข้าวอินทรีย์	ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต	แหล่งจำหน่าย
อำเภอลับแล	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านไผ่เขียว	7	12	110	55.00	แปรรูป/จำหน่ายเอง
	วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ปัญญาท้องถิ่นและ เกษตรกรรมปลอดภัยตามแนวพระราชดำริ	9	11	59	29.50	แปรรูป/จำหน่ายเอง
อำเภอเมือง	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตพืชอินทรีย์ตำบลหาดกรวด (ข้าว)	10	11	67	33.50	บ.เดอะสุขเฮ้าส์
อำเภอทองแสนขัน	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านโคกงาม	5	6	30.25	15.125	แปรรูป/จำหน่ายเอง
รวม		31	40	266.25	133.125	

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘)

2.1.2 พืชอินทรีย์ พื้นที่รวม 6.75 ไร่ 3 แปลง เกษตรกร 3 ราย

แยกเป็นรายอำเภอ ผ่านการรับรองแล้ว พื้นที่รวม 6.75 ไร่ 3 แปลง เกษตรกร 3 ราย

พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง	ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)
อำเภอเมืองอุดรดิตถ์	1	1	3
พืชผสมผสาน (มะม่วงโชคอนันต์ ฝรั่งกิมจู มะเฟืองหวาน ชมพู่ยอ แค)	1	1	3
อำเภอท่าปลา	1	1	3
พืชไม้ผล (มะม่วงหิมพานต์)	1	1	3

พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง	ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)
อำเภอพิชัย	๑	๑	๐.๗๕
พืชผัก (บัตเตอร์เฮด กรีนคอส เรดโอ๊ค กรีนโอ๊ค เรดคอรัล คะน้า ผักกาดหอม เคล กวางตุ้ง ผักชี ผักเชียงดา มะเขือเปราะ)	1	1	0.75

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘)

2.2 การทำเกษตรปลอดภัยประกอบด้วย พื้นที่รวม 15,685 ไร่ 2,394 แปลง เกษตรกร 2,189 ราย

2.2.1 ข้าว GAP พื้นที่รวม 75 ไร่ เกษตรกร 12 ราย แบ่งเป็น

1) ข้าว GAP แบบรายเดี่ยว พื้นที่ 33 ไร่ 5 แปลง เกษตรกร 5 ราย ได้รับการรับรองแล้ว

พื้นที่ดำเนินงาน	ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	แหล่งจำหน่าย
อำเภอลับแล	5	5	33	23.100	จำหน่ายเอง/ออกบูทต่างๆ
รวม	5	5	33	23.100	

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568)

2) ข้าว GAP แบบกลุ่ม จำนวน 1 กลุ่ม พื้นที่ 42 ไร่ 10 แปลง เกษตรกร 7 ราย อยู่ระหว่างขอการรับรอง GAP แบบกลุ่ม

กลุ่มที่	ชื่อกุ่มแปลงใหญ่	ราย	พื้นที่ (ไร่)
1	วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวเพื่อสุขภาพ	7	42
		7	42

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย (ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2568)

2.2.2 พืช GAP ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร เกษตรกร 2,177 ราย 2,379 แปลง พื้นที่ปลูกทั้งหมด 15610.51 ไร่

อำเภอ/ชนิดพืช	จำนวนราย (ราย)	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
อำเภอตรอน	38	41	147.50
กระเทียม	13	14	43.00
กล้วย	2	2	9.50
พืชตระกูลหอม-กระเทียม (Alliaceae)	13	13	10.25
มะม่วง	10	12	84.75
อำเภอทองแสนขัน	25	26	62.25
กระเทียม	25	26	62.25
อำเภอท่าปลา	408	423	2,606.22
กระเทียม	94	95	106.22
ทุเรียน	272	279	2,301.50
มะม่วงหิมพานต์	40	41	178.00

อำเภอ/ชนิดพืช	จำนวนราย (ราย)	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
มะละกอ	1	1	20.00
ไฮโดรโปนิกส์	1	7	0.4998
อำเภอน้ำปาด	208	211	1,517.75
กระท่อม	8	8	9.75
เงาะ	15	15	69.50
ทุเรียน	2	2	2.00
พืชตระกูลกะหล่ำ (Brassica spp./ Cruciferae)	1	1	0.1667
พืชตระกูลผักกาดหอม (Asteraceae)	1	4	0.25
พืชตระกูลหอม-กระเทียม (Alliaceae)	72	72	165.17
มะม่วง	3	3	8.00
เมล่อน	1	1	0.1667
สับปะรด	100	100	1,250.25
อะโวคาโด	4	4	5.50
อินทผลัม	1	1	7.00
อำเภอบ้านโคก	38	41	241.25
กระท่อม	1	1	3.00
แก้วมังกร	1	2	2.25
เงาะ	1	2	6.50
มะขาม	23	24	139.50
มะม่วงหิมพานต์	10	10	81.00
ส้ม/ส้มเปลือกอ่อน/ส้มตรา	1	1	4.00
อินทผลัม	1	1	5.00
อำเภอพิชัย	46	47	193.00
กระท่อม	12	13	28.50
กล้วย	4	4	23.25
ขนุน/จำปาดะ/สาเก	1	1	1.00
ทุเรียน	2	2	9.00
ไผ่	1	1	0.25
ฝรั่ง	2	2	8.00
พืชตระกูลมะเขือ (Solanum spp.)	2	2	1.50
มะนาว	1	1	1.00
มะปราง/มะยงชิด	6	6	40.25
มะม่วง	15	15	80.25

อำเภอ/ชนิดพืช	จำนวนราย (ราย)	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
อำเภอปากท่อ	81	89	397.63
กระท่อม	7	7	8.50
ฝรั่ง	1	1	2.00
มะขาม	71	79	378.00
ส้ม/ส้มเปลือกกล่อน/ส้มตรา	1	1	9.00
องุ่น	1	1	0.125
อำเภอเมืองอุตรดิตถ์	376	411	3,003.36
กระท่อม	39	39	64.25
กล้วย	2	2	6.75
ไข่ผ่า	1	1	0.025
ชะอม	1	1	0.25
ทุเรียน	221	227	2,142.25
ผักหวานป่า	1	1	1.00
ไผ่	1	1	2.50
ฝรั่ง	4	4	2.25
พืชตระกูลกะหล่ำ (Brassica spp./ Cruciferae)	1	2	0.050
พืชตระกูลถั่ว (Vigna spp.)	1	1	0.25
พืชตระกูลปวยเล้ง (Chenopodiaceae/ Amaranthaceae)	1	1	0.025
พืชตระกูลผักกาดหอม (Asteraceae)	1	11	0.275
พืชตระกูลมะเขือ (Solanum spp.)	1	1	0.75
มะขาม	3	3	9.00
มะปราง/มะยงชิด	11	11	52.75
มะพร้าว/น้ำหอม	1	1	2.00
มะม่วง	3	3	19.50
ลองกอง/ลางสาด/ดูงู	77	78	695.00
เห็ด	2	2	0.2188
อินทผลัม	1	1	4.00
ไฮโดรโปนิคส์	3	20	0.27
อำเภอลับแล	957	1,090	7,441.55
กระท่อม	12	14	18.25
กล้วย	1	2	2.50

อำเภอ/ชนิดพืช	จำนวนราย (ราย)	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
ทุเรียน	733	838	6,384.998
ฝรั่ง	2	2	6.50
พริก/พริกหวาน	1	1	1.75
พืชตระกูลแตง (Cucurmis spp.)	13	13	6.75
พืชตระกูลถั่ว (Vigna spp.)	12	12	12.50
พืชตระกูลหอม-กระเทียม (Alliaceae)	5	5	11.00
พุทรา	1	1	2.00
มะปราง/มะยงชิด	31	37	122.50
มะม่วง	2	2	18.50
มังคุด	1	1	0.50
ลองกอง/กลางสาต/ดูถูก	142	161	853.75
เห็ด	1	1	0.055
ผลรวมทั้งหมด	2,177	2,379	15610.51

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 6 เมษายน ๒๕๖๘)

2.2.3 ปศุสัตว์ GAP จำนวน 4 ชนิด 187 ฟาร์ม แบ่งเป็น

ชนิด	จำนวน (ฟาร์ม)	ปริมาณผลผลิต	แหล่งจำหน่าย
ไก่ไข่	36	2,400,000 ตัว	บริษัท / ในจังหวัดและต่างจังหวัด
ไก่เนื้อ	37	573,000 ตัว	บริษัท
สุกร	49	80,647 ตัว	บริษัท / ในจังหวัดและต่างจังหวัด
ผึ้ง	65	21,715 รัง	เชียงใหม่
รวม	187		

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรดิตถ์ ข้อมูล ณ วันที่ 13 เมษายน 2568)

2.2.4 ข้อมูลเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และฟัก/อนุบาล ที่ได้รับมาตรฐาน GAP

ประเภทการเลี้ยง	ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวน (ราย)	จำนวนหน่วยเลี้ยง (บ่อ/กระชัง)	เนื้อที่ (ไร่)
ฟาร์มเลี้ยง	ปลานิล	154	3,134	25.37
	ปลาเบญจพรรณ	48	379	27.25
รวม		202	3,513	52.62
เพาะฟัก/อนุบาล	ปลานิล	5	56	276.5
รวม		5	56	276.5

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุดรดิตถ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 13 เมษายน 2568)

2.2.5 การรับรอง PGS พื้นที่รวม 92 ไร่ 27 แปลง เกษตรกร 27 ราย ประกอบด้วย

พื้นที่ดำเนินงาน	ชื่อกลุ่ม	ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	ชนิดพืช
หมู่ 6 ต.จี้วังาม อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์	วิถีนทริย์อุตรดิตถ์ (กลุ่มก้าวหน้าขั้นที่ 3)	27	27	92	ข้าวหอมมะลิธรรมศาสตร์, ถั่วฟักยาว, กรีนโอ๊ค, ข้าวหอมมะลิ105, ดอกแค, ดอก มะลิ, เห็ดภูฐาน, ชะอม, ต้นอ่อน ทานตะวัน, ข้าวไรซ์เบอร์รี่, ลองกอง, ผักบุ้ง , ผักหวานบ้าน, ข้าวมะลิแดง, ไข่ช่างหม่น, ผักกูด, กระหล่ำปี, ฝรั่งกิมจู, เรดโอ๊ค, ตะไคร้, ส้มโอขาวแตงกวา, เห็ดหูหนู, ถั่วฟักยาว, ถั่วฝักยาว, ผักชี, มะปราง, มะม่วงเขียวใหญ่, ไข่กิมซุง, ฟักทอง, เมล่อนกรีนเนต, แตงโม, ฝรั่งหวานพิรุณ, กวาดั่ง, ลางสาด, โหระพา, เสาวรส, มะม่วง แก้วขมิ้น, แตงกวา, คอส, มัลเบอร์รี่, มะเขือ เทศราชีนี, คื่นช่าย, แมงลัก, มะม่วงเขียวเสวย, มะไฟเหริญทอง, ฟินเลย์, ทุเรียนหมอนทอง , มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง, บัตเตอร์เฮด, ทุเรียนพื้นเมือง, ขนุนทวาย, มะละกอฮอน แลนด์, แตงกวาญี่ปุ่น, เห็ดโคนน้อย, ข้าวหอมมะลิแดง, ข้าวหอมพิชณูโลก, ดอกขจร, น้อยหน้าหนึ่งข้างดี, ผักกวาดั่ง, มะกอกซาอู, มะม่วงแก้ว, ถั่วหอม, ข้าวไรซ์เบอร์รี่, เชียงดา, มะปรางลำยงชิด, สาแล, อ้อยคั้นสุพรรณบุรี, ต้นหอม, วอเตอร์เครส, มะพร้าวน้ำหอม, ถั่วฟักยาว, มะม่วงน้ำดอกไม้, ผักคะน้า, พริกขี้หนู, มะเขือเปราะ, ขึ้นฉ่าย, อ้อยคั้นน้ำ
รวม		27	27	98	

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินอุตรดิตถ์ ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568

3. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ

3.1) สถานการณ์สินค้าพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2567 และ ปี 2568

ชนิดพืช	ปี 2567 และ ปี 2568						
	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ผลผลิต(ตัน)	ราคาประมาณ การเฉลี่ย กก. ละ (บาท)	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าวนาปี 67/68 (รอบที่ 1)	47,532	623,690.00	620,192.75	727.00	451,109.44	10.00	4,511.09
ข้าวนาปรัง 67/68 (รอบที่ 2)	21,111	326,000.00	326,000.00	753.00	245,329.08	7.50	1,839.97
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 67/68 (รุ่น 1)	10,120	115,159.00	114,652.00	1,119.00	128,351.15	6.50	834.28
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 67/68 (รุ่น 2)	2,613	21,535.00	21,535.00	1,024.00	22,059.58	6.60	145.59
มันสำปะหลังโรงงาน 67/68	3,781	49,567.50	42,643.50	3,196.00	136,306.75	1.70	231.72
อ้อยโรงงาน 67/68	1,977	57,778.00	57,737.00	11,171.00	644,995.00	1.16	748.19
หอมแดง 67/68	436	2,292.00	2,292.00	3,737.00	8,564.15	7.00	59.95
กระเทียม 67/68	104	164.00	164.00	839.00	137.56	35.00	4.81
หอมแบ่ง 67/68	241	3,592.00	3,592.00	2,728.00	9,798.25	10.00	97.98
มะยงชิด 68	572	2,159.25	2,127.00	945.00	2,009.22	80.00	160.74
ลำไย 67	735	2,339.00	2,210.00	219.00	483.99	20.00	9.68
ทุเรียนหมอนทอง 68	4,839	43,333.50	32,402.00	980.00	31,749.94	150.00	4,762.49
ทุเรียนหลงลับแล 68	498	2,980.00	2,491.00	484.00	1,206.72	350.00	422.35
ทุเรียนหลิบลับแล 68	262	704.00	490.00	392.00	191.99	450.00	86.40
ทุเรียนพื้นเมือง 68	948	10,422.00	8,977.00	743.00	6,670.01	55.00	366.85
มะม่วงน้ำดอกไม้ 68	271	1,161.00	1,111.00	720.00	799.95	20.00	16.00
มะม่วงโชคอนันต์ 68	1,914	6,898.50	6,555.00	1,130.00	7,404.23	5.00	37.02
มะม่วงเขียวเสวย 68	278	857.00	689.00	954.00	657.50	20.00	13.15
ลองกอง 67	6,518	35,152.00	30,010.00	898.00	26,953.30	15.00	404.30
ลางสาด 67	5,369	8,135.00	8,099.00	517.00	4,195.00	15.00	62.93
มะขาม 68	1,899	18,539.00	17,690.50	512.00	9,059.39	80.00	724.75
มะม่วงหิมพานต์ 67	3,875	38,872.00	32,502.00	295.00	9,588.09	40.00	383.52
สับปะรด 68	873	12,316.00	11,031.00	2,807.00	30,961.94	13.00	402.51
ยางพารา 67	1,813	27,477.00	19,766.00	166.00	3,281.16	39.00	127.97
ปาล์มน้ำมัน 67	164	3,767.00	3,268.00	463.00	1,513.08	8.00	12.10
รวม	118,743	1,414,890	1,368,227	37,519	1,781,863		16,466.35

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี (ข้อมูล ณ วันที่ 12 เมษายน 2568)

3.2) สถานการณ์สินค้าประมงเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2568

ลำดับ	สินค้า	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคาต่อ กก. (บาท)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	ปลานิล	5,836	3,174.00	3,974.74	80	259.15
2	ปลาตะขิม	362	318.20	3,088.14	85	262.49
3	ปลากด	266	7	752.55	160	120.41
4	ปลาดุก	1,554	650	491.52	55	27.03
รวมทั้งสิ้น						727.91

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี (ข้อมูล ณ วันที่ 13 เมษายน 2568)

3.3) สถานการณ์สินค้าปศุสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2568

ลำดับ	สินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ผลผลิต	น้ำหนัก ต่อตัว	ราคา (บาท)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	ไข่ไก่	36	2,400,000	730,000,000	-	3.40 / ฟอง	2482.0
2	โค	3,205	42,155	12,646 ตัว	350	78.50/กก	347.8
3	สุกร	1,041	185,329	129,730 ตัว	100	88.00/ กก.	1,141.6
4	ไก่เนื้อ	37	573,000	2,865,000 ตัว	2	42.00/ กก.	240.0
มูลค่ารวมทั้งสิ้น							4211.4

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรดิตถ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 13 เมษายน 2568)

3.4) ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรดิตถ์ ดำเนินโครงการอาหารเสริม(นม) โรงเรียน ในโรงเรียน จำนวน 386 แห่ง เด็กนักเรียนทั้งหมด 32,909 คน มีการตรวจเช็คคุณภาพนมเป็นระยะ คุณภาพนมปกติ

4. งบประมาณปี 2568 โครงการตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรดิตถ์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 170 โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น 896,093,067 บาท ข้อมูล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 ดังนี้

แหล่งงบประมาณ	งบประมาณรวมทั้งสิ้น (บาท)	ผลการเบิกจ่าย (บาท)	คิดเป็นร้อยละ
งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด	๘๙๓,๒๘๐,๘๖๗.๐๐	๒๗๖,๙๔๗,๑๐๒.๓๑	๓๑.๐๐
งบประมาณจังหวัด	๒,๗๔๓,๙๐๐.๐๐	๑๒๑,๓๙๒.๐๐	๔.๔๒
งบประมาณอื่นๆ	๓๑๓,๑๐๐.๐๐	๑๐๐,๘๑๓.๕๐	๓๒.๒๐

5. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

สถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568) ดังนี้

1. อำเภอน้ำปาด

- เกิดอุทกภัย ครั้งที่ 1 (วันที่ 26 – 28 สิงหาคม 2567) เกษตรกรได้รับความเสียหาย 186 ราย พื้นที่เสียหาย (พืชไร่/พืชผัก) 831.25 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 1,645,875 บาท ผ่านมติที่ประชุม ก.ช.ภ.จ.อุดรดิตถ์ ครั้งที่ 8/2567 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2567 พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ด้านพืช ใช้งบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

- เกิดอุทกภัย ครั้งที่ 2 (วันที่ 25 – 27 กันยายน 2567) เกษตรกรได้รับความเสียหาย 15 ราย พื้นที่เสียหาย (พืชไร่/พืชผัก) 27.75 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 54,945 บาท ใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว

2. อำเภอลำปาง เกิดอุทกภัย (วันที่ 27 สิงหาคม - 2 กันยายน 2567) เกษตรกรได้รับความเสียหาย 797 ราย พื้นที่เสียหาย 5,538.75 ไร่ จำแนกเป็น ข้าว 42.5 ไร่ พืชไร่/พืชผัก 5,496.25 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 10,982,470 บาท ใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือเกษตรกรด้านข้าว จำนวน 11 ราย พื้นที่ 42.5 ไร่ งบประมาณ 91,855 บาท ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านข้าว 6 ไร่ พืชไร่/พืชผัก 5,496.25 ไร่ เกษตรกร จำนวน 786 ราย งบประมาณ 10,890,615 ไร่ โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

3. อำเภอพากทำ

- เกิดอุทกภัย ครั้งที่ 1 (วันที่ 27 - 30 สิงหาคม 2567) เกษตรกรได้รับความเสียหาย 48 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 29.75 ไร่ พื้นที่เสียหาย (พืชไร่/พืชผัก) 21 ไร่ พื้นที่เสียหาย(ไม้ผล/ไม้ยืนต้น) 2.25 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 90,553 บาท โดยใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 15,174 บาท และงบอุดหนุนราชการอำเภอ 75,379 บาท ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว

- เกิดอุทกภัย ครั้งที่ 2 (วันที่ 23 - 24 กันยายน 2567) เกษตรกรได้รับความเสียหาย 66 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 66.75 ไร่ พื้นที่เสียหาย (พืชไร่/พืชผัก) 96.25 ไร่ พื้นที่เสียหาย(ไม้ผล/ไม้ยืนต้น) 1.25 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 285,080 บาท และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย และได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

4. อำเภอตรอน

- เกิดอุทกภัย ครั้งที่ 1 วันที่ 27 - 29 สิงหาคม 2567 เกษตรกรได้รับความเสียหาย 4 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 23 ไร่ พื้นที่เสียหาย (พืชไร่/พืชผัก) 30 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 90,220 บาท ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว

- เกิดอุทกภัย ครั้งที่ 2 วันที่ 1 - 21 ตุลาคม 2567 เกษตรกรได้รับความเสียหาย 90 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 1,021.75 ไร่ พื้นที่เสียหาย (พืชไร่/พืชผัก) 298.25 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 1,557,680 บาท โดยใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 15,174 บาท ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย จำนวน 1,501,430 บาท และได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

5. อำเภอลับแล เกิดอุทกภัย วันที่ 1 - 24 ตุลาคม 2567 เกษตรกรได้รับความเสียหาย 62 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 730.5 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 978,870 บาท โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย และได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

6. อำเภอท่าปลา เกิดอุทกภัย วันที่ 1 กันยายน 2567 เกษตรกรได้รับความเสียหาย 3 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 2.5 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 3,350 บาท โดยใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว

7. **อำเภอเมืองอุดรดิตถ์** เกิดอุทกภัย วันที่ 30 กันยายน ถึง 1 ตุลาคม 2567 เกษตรกรได้รับความเสียหาย 14 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 86.5 ไร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เสียหายเรียบร้อยแล้ว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 115,575 บาท โดยใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว

8. อำเภอพิชัย เกิดอุทกภัย 3 รอบ

1) **รอบภัยเกิดวันที่ 5 สิงหาคม ถึง 8 สิงหาคม 2567** เกษตรกรได้รับความเสียหาย 35 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 222.50 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 298,150 บาท โดยใช้งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว และ เกษตรกรได้รับความเสียหาย 72 ราย พื้นที่เสียหาย (ข้าว) 552.75 ไร่ โดยใช้งบในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ วงเงินช่วยเหลือ 740,685 บาท ได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว

2) **รอบภัยเกิดวันที่ 28 สิงหาคม ถึง 20 กันยายน 2567** เกษตรกรได้รับความเสียหาย 165 ราย พื้นที่เสียหาย ได้แก่ ข้าว 880.75 ไร่ พืชไร่/พืชผัก 133.50 ไร่ รวมพื้นที่ 1,014.25 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 1,444,535 บาท โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย และได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

3) **รอบภัยเกิดวันที่ 26 กันยายน ถึง 3 ตุลาคม 2567** เกษตรกรได้รับความเสียหาย จำนวน 137 ราย พื้นที่เสียหาย ได้แก่ ข้าว 934.75 ไร่, พืชไร่/พืชผัก 26.75 ไร่ รวมพื้นที่ 961.50 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 1,305,530 บาท โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย และได้โอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

6. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

5.1 ปัญหาที่ดินทำกิน

- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรดิตถ์ จากการก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ เมื่อปี พ.ศ. 2512 ราษฎรที่ได้รับผลกระทบต้องย้ายออกจากบริเวณอ่างเก็บน้ำ มาอยู่ที่อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ บริเวณท้ายเขื่อนของเขื่อนดินปิดช่องเขาต่ำ โดยได้มีการจัดสรรพื้นที่ให้ครอบครัวละ 15 ไร่ แบ่งเป็นที่อยู่อาศัย 2 ไร่ และที่ทำกิน 13 ไร่ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและทำการเกษตร มีราษฎรได้เข้าไปทำกินในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวาและเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน จากปัญหาการขาดแคลนน้ำในการเกษตรกรรม และการอุปโภค บริโภค ของราษฎรที่อพยพมาจากพื้นที่ถูกน้ำท่วมเหนือเขื่อนสิริกิติ์ กรมชลประทานจึงได้ดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สร้างความมั่นคงทางด้านแหล่งน้ำให้กับพื้นที่ และเป็นแหล่งแพร่ขยายพันธุ์ปลาน้ำจืดให้ราษฎรได้บริโภคและมีรายได้เสริม

พื้นที่ที่ถูกเขตก่อสร้างทั้งโครงการเป็นที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติเนื้อที่ 1,560 ไร่ และอุทยานแห่งชาติเนื้อที่ 1,629 ไร่ รวมทั้งหมด 3,389 ไร่ โดยถือว่าเป็นที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรมชลประทานจึงได้ทำการขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อการก่อสร้างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานจัดหาที่ดินและจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สิน ได้ถือปฏิบัติตามหลักการของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2532 เรื่อง ขออนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดิน (ภายหลังแก้ไขเป็น“ค่าขนย้าย”) ค่ารั้อย้ายบ้านเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ค่าทดแทนต้นไม้ยืนต้น พืชล้มลุก ให้แก่ราษฎรถือครองที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ ฯลฯ ที่ถูกเขตก่อสร้างโครงการชลประทาน

โดยได้อนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายค่าทดแทนให้แก่เจ้าของทรัพย์สินต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษ ได้ดำเนินการสำรวจ ปักหลักเขตเมื่อปี พ.ศ. 2550 และรังวัดที่ดิน 30 มิถุนายน 2550 ถึง 31 มีนาคม 2551

ผลการดำเนินการจัดหาที่ดินและจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สิน จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามผลรังวัดจัดทำ แผนที่ ร.ว.43 ก. โดยช่างรังวัดของกรมที่ดิน เมื่อปี พ.ศ. 2555 - 2556 ปรากฏว่ามีที่ดิน ถูกเขตก่อสร้าง 468 แปลง เนื้อที่ 2,766 - 0 - 86 แยกเป็น กรณีดังนี้

1. กรณีที่ป่า (ไม่มีผู้อ้างสิทธิครอบครองที่ดิน) จำนวน 10 แปลง เนื้อที่ 59-2-32 ไร่
2. กรณีได้รับสิทธิค่าขนย้าย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) ค่าทดแทนหรือย้ายสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ หรือไม้ผล (สอดคล้องตามหลักเกณฑ์) จำนวน 217 แปลง เนื้อที่ 1,345-3-30.5 ไร่ กรมชลประทาน ได้ดำเนินการจ่ายค่าทดแทน ทรัพย์สิน ค่าหรือย้ายแล้ว ทั้งหมดเป็นเงิน ๗๙,๕๓๕,๘๕๕.๘๘ บาท
3. กรณีไม่ได้รับสิทธิค่าขนย้าย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) ค่าทดแทนหรือย้ายสิ่งปลูกสร้าง และต้นไม้หรือไม้ผล (ไม่สอดคล้องตามหลักเกณฑ์) จำนวน ๒๔๑ แปลง เนื้อที่ ๑,๓๖๐-๓-๒๓.๕ ไร่ (มีหนังสือแจ้งให้ใช้สิทธิโต้แย้งคำสั่ง ทางปกครองของคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สิน เพื่อการชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒)

การดำเนินงานจัดหาที่ดินจ่ายค่าทดแทนทรัพย์สินค่าหรือย้าย มีราษฎรที่ไม่ได้รับสิทธิจากการพิจารณาของ คณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑1 กรกฎาคม ๒๕๓๒ ในขณะนั้น ซึ่งได้ใช้สิทธิโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง ดำเนินการฟ้องศาลปกครองและร้องเรียนไปยังกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ โดยที่ผ่านมามีการดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎร ที่ได้รับผลกระทบแต่ยังไม่ได้ข้อยุติในการแก้ไข ปัญหา

คณะกรรมการแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม มีคำสั่ง ที่ 3/2566 เรื่อง แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการพัฒนาของรัฐ ลงวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2566 เพื่อดำเนินการ แก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม ต่อมาคณะอนุกรรมการฯ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไข ปัญหาผลกระทบจากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรดิตถ์ ตามคำสั่งที่ 6/2567 ลงวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 567 โดยในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งล่าสุด ครั้งที่ 3/2567 (4) เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2567 คณะทำงานฯ ได้รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการฯ ดังนี้

คณะทำงานแก้ไขปัญหามลกระทบจากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด อุดรดิตถ์ รายงานผลการดำเนินการในการประชุมครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2567 ต่อคณะอนุกรรมการฯ โดยสรุปดังนี้

1. รับทราบผลการปิดประกาศให้ผู้ได้รับผลกระทบยื่นคำร้องภายใน 15 วัน ตั้งแต่วันที่ ๗ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ ที่ว่าการอำเภอท่าปลา ซึ่งมีราษฎรมายื่นขอพิสูจน์สิทธิ จำนวน ๑๔๔ ราย
 - 1.1 มีชื่อตามแผนที่ รว. 43 ก. ยื่นเอง 118 ราย
 - 1.2 รับมอบอำนาจยื่นแทนผู้มีชื่อตามแผนที่ รว. 43 ก. 15 ราย
 - 1.3 ยื่นแทนผู้มีชื่อตามแผนที่ รว. 43 ก. (ไม่ได้มอบ) 11 ราย
 - 1.4 ไม่มีชื่อตามแผนที่ รว. 43 ก. ไม่มีรายละเอียดอื่นใด 2 ราย

2. รับทราบโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการจัดทำแผนที่ รว. 43 ก. ครบทุกแปลง และได้ตรวจสอบทรัพย์สินไว้แล้ว ใช้เป็นหลักเกณฑ์การรับรองสิทธิได้ และให้ประกาศ 30 วัน เพื่อให้โอกาสผู้มีส่วนได้เสียแจ้งสิทธิคัดค้าน

3. เห็นชอบหลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาค่าทดแทนทรัพย์สินของผู้ได้รับผลกระทบ จากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรดิตถ์

3.๑ ค่าขนย้าย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) ค่าที่ดินที่ถูกเขตชลประทานใช้อัตราราคาปัจจุบัน

3.๒ ค่าทดแทนต้นไม้หรือไม้ผล ตามบัญชีกรมชลประทานปัจจุบัน

3.๓ ค่าเสียโอกาสในการทำกินปกติตามสภาพการทำกินแห่งท้องถิ่น

การดำเนินการปัจจุบัน คณะทำงานย่อยพิสูจน์สอบสวนสิทธิความเสียหายของผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พิจารณาเห็นชอบรายชื่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง พิสูจน์สอบสวนสิทธิ ความเสียหายของผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรดิตถ์ ในส่วนที่ผู้ที่มีรายชื่ออยู่ในแผนที่รังวัด (ร.ว.๔๓ ก.) ของกรมที่ดินที่ยื่นด้วยตัวเอง จำนวน ๑๑๔ ราย และผลการพิจารณาของคณะทำงานย่อยฯ ดังกล่าว หากผู้มีรายชื่อตามประกาศนี้ไม่เห็นด้วยในเรื่องใด ก็สามารถใช้สิทธิโต้แย้ง แจ้งคณะทำงานย่อยฯ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศ โดยได้มีประกาศ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ และได้มีราษฎรได้มาร้องโต้แย้งขอให้ พิจารณาทบทวนสิทธิจำนวน ๕๓ ราย ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาตรวจสอบข้อมูล

5.2 ปัญหาหนี้สิน

- จังหวัดอุดรดิตถ์มีลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2534 จนถึง 27 ธันวาคม 2567 ที่ได้รับการอนุมัติกู้ยืมจากกองทุนทั้งหมด 89 ราย เป็นจำนวนเงิน 28,044,678.00 บาท จำนวนที่ดินที่ช่วยเหลือเนื้อที่ 1,109 ไร่ 2 งาน 53.4 ตารางวา โดยปัจจุบันปิดบัญชีไปแล้ว 71 ราย คงเหลือ 18 ราย

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบปัญหา และข้อสังเกต ดังนี้

1. เกษตรกรและผู้ยากจน ที่ยื่นคำร้องขอกู้เงินไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือของกองทุนหมุนเวียนฯ เช่น มาขอคำปรึกษาซึ่งยังชำระหนี้เจ้าหนี้ปกติ แต่คาดว่าจะชำระหนี้ในงวดต่อไป จึงอยากให้กองทุนหมุนเวียนฯ ช่วยเหลือ อยู่ระหว่างเจ้าหนี้ฟ้อง คดียังไม่ถึงที่สุด และเกิดจากการสืบทรัพย์จากการค้าประกันให้บุคคลอื่น เป็นหนี้นอกระบบโดยการทำสัญญากู้ยืมเงินโดยไม่ได้รับรู้ว่าได้นำที่ดินเป็นหลักประกันเงินกู้

2. ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ที่ค้างชำระ โดยสาเหตุจากการค้างชำระส่วนใหญ่ คือ สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย และมีภาระหนี้สินหลายแห่ง เช่น หนี้ ธ.ก.ส. กองทุนหมู่บ้าน และหนี้นอกระบบ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรดิตถ์ จึงได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

1. ลงพื้นที่ติดตามลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ปีละ 2 ครั้ง เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างการรับรู้แก่ลูกหนี้กองทุนฯ ในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

2. สร้างความเข้าใจกับเกษตรกรถึงผลประโยชน์ของการชำระหนี้ให้ตรงเวลา

3. มาตรการส่งเสริมพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพตามความต้องการของลูกหนี้

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2568 ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 13 มีนาคม 2568 มีเกษตรกรและผู้ยากจนมาติดต่อขอรับคำปรึกษา/ขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ ทั้งหมด จำนวน 10 ราย ไม่เข้าหลักเกณฑ์/เอกสารไม่ครบ ไม่สามารถรับคำร้องได้ จำนวน 10 ราย

7. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

1) ปัญหา/อุปสรรค/ข้อจำกัด

1.1) กระบวนการอนุมัติโครงการและการเบิกจ่ายล่าช้า ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ทันต่อสถานการณ์ เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางการเกษตรที่ต้องใช้เงินสนับสนุนเร่งด่วน

1.2) บุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่เกษตรกร

1.3) มีความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วมและภัยแล้งที่เกิดขึ้น กระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร

1.4) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้เกิดโรคระบาด

1.5) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้ความชำนาญแบบดั้งเดิมในการทำเกษตรแบบ ขาดความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเกษตร

1.6) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลให้อาชีพมีความหลากหลายมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนแรงงานในภาคเกษตรลดลง

2) ข้อเสนอแนวทางการลดความเสี่ยงและแก้ไขปัญหา

2.1) ปรับปรุงกระบวนการเบิกจ่ายให้รวดเร็วขึ้น โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการติดตามการใช้งบประมาณ

2.2) สนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มจัดตั้งสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

2.3) สนับสนุนให้มีอาสาสมัครเกษตรประจำชุมชนเพื่อช่วยขยายผลการให้ความรู้

2.4) สนับสนุนให้เกษตรกรเปลี่ยนไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรอัจฉริยะเพื่อลดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม

2.5) ให้ความรู้ด้านการตลาดออนไลน์แก่เกษตรกรเพื่อขยายช่องทางจำหน่ายสินค้า

2.6) ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่มีบทบาทในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรผ่านมุมมองที่ทันสมัย โดยบูรณาการองค์ความรู้ร่วมกับภูมิปัญญาของเกษตรกรรุ่นก่อน ควบคู่กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาและยกระดับภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน